

धाम नदी प्रकल्पाच्या धरणातून वर्धा शहर, मार्गस्थ १६ गांवे, पिंपरी मेघे व १३ गांवे प्रादेशिक पाणी पुरवठा योजनेकरिता वाढीव मोळ्या प्रमाणात पाण्याचा हक्क(Bulk Water Entitlement)

महाराष्ट्र शासन
जलसंपदा विभाग
शासन निर्णय क्रमांक. बिसिंआ २०२२/(१३९/२०२२)/सिं.व्य.(धो-२)
मंत्रालय, मुंबई-४०००३२.
दिनांक : २२ /११ /२०२२

संदर्भ :- १) कार्यकारी संचालक, विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ ,नागपूर यांचे पत्र

दि.२६/०५/२०२२

२) शासन निर्णय क्र. संकिर्ण २०१३/(४१५/१३)/सिंव्य (धोरण) दि. १६/८/२०१४

३) शासन निर्णय क्र. संकिर्ण २०१५/(४४/१५)/सिंव्य (धोरण) दि. १७/११/२०१६

४) शासन निर्णय क्र. देवदु २०१५/(८३६/१५)/सिंव्य (कामे) दि. १७/११/२०१६

५) शासन निर्णय क्र. संकिर्ण २०१८/(५११/१८)/सिंव्य (धोरण) दि. १/१२/२०१८

प्रस्तावना:-

संदर्भिय पत्र क्र. १ अन्वये कार्यकारी संचालक, विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपूर यांचेकडून धाम नदी प्रकल्पाच्या धरणातून वर्धा शहर, मार्गस्थ १६ गांवे, पिंपरी मेघे व १३ गांवे प्रादेशिक पाणी पुरवठा योजना ता. सेलु, ता. आर्वी ता. जि. वर्धा करिता पिण्यासाठी ४.३०२दलघमी वाढीव मोळ्या प्रमाणात पाण्याचा हक्क(Bulk Water Entitlement) मंजुरी मिळणेबाबत प्रस्ताव प्राप्त झालेला आहे. शासन निर्णय दि. १७/११/२०१६ नुसार सिंचन प्रकल्पातून विविध प्रवर्गाकरिता क्षेत्रिय वाटप (Sectoral Allocation) निर्धारित करणे व बिगर सिंचन पाणी आरक्षण प्रस्तावास मंजुरी देणेबाबत निर्देश दिलेले आहेत . या शासन निर्णयाच्या परि. २.२ अन्वये मा.मंत्री (जसं) यांच्या मान्यतेने सदर योजनेसाठी सन २०५० ची लोकसंख्या विचारात घेऊन ४.३०२ दलघमी वाढीव व नविन प्रस्तावित पाणी हक्कास मंजुरी देण्याचे शासनाच्या विचाराधीन होते .

शासन निर्णय :-

१. खालील तक्त्यातील रकाना १ मधील संस्थेस रकाना २ मधील पाणी वापराच्या प्रकारासाठी रकाना ३ मधील प्रकल्पातून रकाना ४ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे मोठ्या प्रमाणात पाण्याचा हक्क मंजूर करण्यात येत आहे.

अ. क्र.	संस्थेचेनांव	पाणी वापराचा प्रकार	जलाशय/कालवा/नदीचेनांव	मंजूर केलेला मोठ्या प्रमाणात पाण्याचा हक्क (Bulk Water Entitlement) (दलघमी)
	१	२	३	४
१	नगर परिषद वर्धा ता. जि. वर्धा	पिण्यासाठी	धाम धरण	०.७८६७(वाढीव)
२	पिंपरी मेघे व १३ गांवे प्रा. पा. पु. योजना ता. जि. वर्धा	पिण्यासाठी	धाम धरण	२.६९३(वाढीव)
३	ग्रामपंचायत आंजी मोठी पा. पु. योजना ता. जि. वर्धा	पिण्यासाठी	धाम धरण	०.०८७(वाढीव)
४	ग्रामपंचायत काचनुर पा. पु. योजना ता. आर्वी जि. वर्धा	पिण्यासाठी	धाम धरण	०.०५७(नविन)
५	ग्रामपंचायत खरांगणा पा. पु. योजना ता. आर्वी जि. वर्धा	पिण्यासाठी	धाम धरण	०.०५५(नविन)
६	ग्रामपंचायत मोरांगणापा. पु. योजना ता. आर्वी जि. वर्धा	पिण्यासाठी	धाम धरण	०.०९७(नविन)
७	ग्रामपंचायत कासारखेडा पा.पु.योजना ता. आर्वी जि. वर्धा	पिण्यासाठी	धाम धरण	०.०२७(नविन)
८	ग्रामपंचायत सावध पा.पु.योजना ता. आर्वी जि. वर्धा	पिण्यासाठी	धाम धरण	०.०२२(नविन)
९	ग्रामपंचायत मंजरा पा.पु.योजना ता. जि. वर्धा	पिण्यासाठी	धाम धरण	०.०२१(नविन)
१०	ग्रामपंचायत कामठी पा.पु.योजना ता. जि. वर्धा	पिण्यासाठी	धाम धरण	०.००७(नविन)
११	ग्रामपंचायत खैरी पा.पु.योजना ता. सेलु, जि. वर्धा	पिण्यासाठी	धाम धरण	०.०२८(नविन)
१२	ग्रामपंचायत डोरली पा.पु.योजना ता. जि. वर्धा	पिण्यासाठी	धाम धरण	०.०१६(नविन)
१३	ग्रामपंचायत धुळवा पा.पु.योजना ता. जि. वर्धा	पिण्यासाठी	धाम धरण	०.००५(नविन)
१४	ग्रामपंचायत सुकळी (बाई) पा.पु.योजना ता. सेलु, जि. वर्धा	पिण्यासाठी	धाम धरण	०.०७३(नविन)
१५	ग्रामपंचायत खेरडा पा.पु.योजना ता. सेलु, जि. वर्धा	पिण्यासाठी	धाम धरण	०.००७(नविन)

१६	ग्रामपंचायत महाकाळ पा.पु.योजना ता. सेलु, जि. वर्धा	पिण्यासाठी	धाम धरण	०.०५७(नविन)
१७	ग्रामपंचायत पवनार पा.पु.योजना ता. जि. वर्धा	पिण्यासाठी	धाम धरण	०.२४८(नविन)
१८	ग्रामपंचायत येळीकेळी पा.पु.योजना ता. सेलु, जि. वर्धा	पिण्यासाठी	धाम धरण	०.०१५(नविन)
	एकुण मागणी			४.३०२ दलघमी

२.० उपरोक्त नमूद प्रस्तावास खालील अटीच्या अधीन राहून मान्यता देण्यात येत आहे .

१. शासन निर्णय क्र. संकीर्ण २०१३/(४१५/२०१३)/सिंव्य (धोरण), दि. १६/८/२०१४ नुसार जिल्हा परिषदा/ ग्रामपंचायती / नगरपालिका /नगरपंचायती / कटकमंडळे याआर्थिकदृष्ट्या सक्षम नसल्याने त्यांच्याकडून पिण्याच्या पाणी आरक्षणापोटी सिंचन पुर्णस्थापनेचा खर्च घेण्यात येवू नये. तसेच शासन निर्णय क्र . संकीर्ण २०१५/(प्र.क्र.२७४/नवि-३३),दि. १७/१२/२०१६ नुसार घरगुती पिण्याच्या पाणी प्रयोजनासाठी राज्यातील कवड वर्ग महानगरपालिकांच्या बिगरसिंचन आरक्षणाच्या प्रस्तावांस मान्यता देताना सिंचन पुर्णस्थापनेचा खर्च माफ करण्यात यावा .
२. बिगर सिंचन पाणी पुरवठयासाठी करारनाम्याचा सुधारीत नमुना व मार्गदर्शक तत्वे महाराष्ट्र शासन, पाटबंधारे विभाग शासन परिपत्रक क्र. बिपापू १००१/(७१३/२००१)/सिंव्य(धो), मुंबई- ३२, दि. ७/४/२००३ अन्वये निर्गमित केल्या आहेत. त्यानुसार करारनामा करण्यात यावा .
३. शासन परिपत्रक क्र. पापव -२०१५६/(प्र.क्र.४००/२०१५)/सिंव्य (महसूल) दि.१५/१२/२०१५ अन्वये बिगरसिंचन पाणी वापराचे करारनामे करणे व नुतनीकरण वेळेवर करणे बाबत मार्गदर्शक सूचना निर्गमित केल्या आहेत त्यानुसार कार्यवाही करण्यात यावी .
४. जलस्रोत प्रदुषित करणाच्या पाणी वापरकर्त्याकडून दंडनीय पाणीपट्टी आकारणी करणेबाबत मार्गदर्शक तत्वे या विषयाबाबत शासन निर्णय क्र. पापव २०१५/(प्र.क्र.८८/२०१५)/सिंव्य (महसूल) दि. २१/४/२०१६ मधील अटींचे पालन करणे पाणी वापरकर्त्यांना बंधनकारक राहील .
५. महाराष्ट्र शासन,जलसंपदा विभाग,शासन निर्णय क्र.संकीर्ण २०१०/(४०७/१०)/सिंव्य (धोरण), दि. २९/६/२०११ अन्वये करारनामा करताना बिगरसिंचन पाणीवापरकर्ते अंतिम पाणी मागणी प्रमाणे टप्प्याटप्प्याने पाणीवापर करण्याचे नियोजन नमूद करू शकतील. त्याचप्रमाणे महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरणाचे आदेश क्र. १/२०१८ व वेळोवेळी निर्गमित आदेशा मधील तरतुदीनुसार कार्यवाही करण्यात यावी .
६. शासन निर्णय क्र. देवदु २०१५/(८३६/२०१५)/सिंव्य (कामे), दि. १७/११/२०१६ अन्वये पाटबंधारे विकास महामंडळाच्या अधिनियमातील तरतुदीनुसार सिंचन प्रकल्पांचे व्यवस्थापन पाटबंधारे महामंडळाकडे वर्ग करणे व पाणीपट्टीची रक्कम कल्पांच्या सिंचन व्यवस्थापनाच्या कामासाठी खर्च करण्यास मान्यता देणेसाठीचा निर्णय निर्गमित करण्यात आलेला आहे. त्याप्रमाणे कार्यवाही करण्यात यावी.

७. पाणी उचलण्याची/ पुरवठ्याची जागा व क्षेत्रीय परिस्थितीनुसार इतर अटी शर्तीचा अंतर्भाव करून संबंधित मुख्य अभियंता यांनी सविस्तर झापन तात्काळ निर्गमित करावे .

८. “This reservation is only the letter of support for the, water supply scheme or the industry as the case may be. Actual quantity of water that will be supplied every year shall be governed by the entitlement granted to the water user entity by the River Basin Agency based on the population and the reasonable use norm decided by this Authority and the yearly allocation declared by the prescribed Authority on the basis of reservoir contents of the year and shall be subjected to various provisions in the agreement that will be signed by the water user entity with River basin Agency.”

९. सदर पाणी मंजुरीच्या अनुषंगाने पिण्याच्या प्रयोजनार्थ पाणी वापर करताना उपलब्ध करून दिलेल्या पाण्याची गुणवत्ता पिण्यास योग्य (potable) करण्याकरिता आवश्यक उपाययोजना करण्याची जवाबदारी उपरोक्त तक्त्यातील स्तंभ क्र. १ मध्ये नमुद संरथेची राहील.

हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध असून त्याचा संगणक संकेतांक २०२२११२२११४०५०२१२७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(प्रांजली टोंगसे)

शासनाच्या अवर सचिव

प्रति,

१. मा.राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई.
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय मुंबई.
३. मा. उपमुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे सचिव
४. मा. अध्यक्ष/उपाध्यक्ष, विधानसभा, विधानभवन, मुंबई.
५. मा. सभापती/उपसभापती, विधानपरिषद, विधानभवन, मुंबई.
६. मा. विरोधी पक्षनेते, विधानसभा, मुंबई यांचे कार्यालय, विधानभवन, मुंबई.
७. मा. विरोधी पक्षनेते, विधानपरिषद, मुंबई यांचे कार्यालय, विधानभवन, मुंबई.
८. मा.मंत्री यांचे खाजगी सचिव.
९०. सचिव, महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण, मुंबई.

११. अ.मु. सचिव (जलसंपदा), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१२. सचिव (जसंव्य व लाक्षेवि), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१३. सचिव,(प्रकल्प समन्वय), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१४. कार्यकारी संचालक, विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपूर
१५. मुख्य अभियंता (पा) व सहसचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१६. मुख्य अभियंता (जसं), जलसंपदा विभाग, नागपूर
१७. अधीक्षक अभियंता व प्रशासक, लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरण, नागपूर
१८. निवडनस्ती कार्यासन सिंव्य (धोरण).